

El PUNT

Aquí i a la pàgina anterior, diversos moments de la festa de proclamació dels Premis Literaris de Girona.

conduir una cerimònia que al principi va ser lenta, amb moltes intervencions, i que es va agilitzar al final. La gent que seguia l'acte va trobar a faltar allò que és norma una nit d'estiu a la Devesa: tenir un got a les mans. El sopar, servit a la barra, va ajudar a donar al premi el to popular buscat. El nou escenari

d'estiu va funcionar bé. Amb tot, la Fundació Bertrana va lamentar el poc suport rebut de la Generalitat, tenint en compte la importància dels premis en el marc literari català, ja que cap representant del govern va assistir a la festa.

Salvador Cargol

El PUNT

El president Irla, rehabilitat

«Josep Irla. President de la Generalitat a l'exili». Exposició a la Fontana d'Or, Girona, juny i juliol de 2001.

La figura del guixolenc Josep Irla, president de la Generalitat en una etapa especialment dura de l'exili —del 1940 al 1954, immediatament després de l'afusellament de Lluís Companys i abans que accedís al càrrec Josep Tarradellas—, està essent recuperada de mica en mica, després de romandre durant dècades en l'ostracisme.

La creació de la Fundació Josep Irla ha estat fonamental. L'entitat ha impulsat una beca d'investigació i la rehabilitació de l'espai que havia ocupat el negoci familiar dels Irla a Sant Feliu, una popular taverna, que passarà a ser un centre cívic i cultural obert al públic en general. La fundació pretén que s'hi celebrin sobretot activitats relacionades amb la potenciació de la identitat nacional catalana. Les obres, que estaran enllestides a final del 2002, les financen la Diputació, l'Ajuntament, la Generalitat, Caixa de Girona i la Unió Europea.

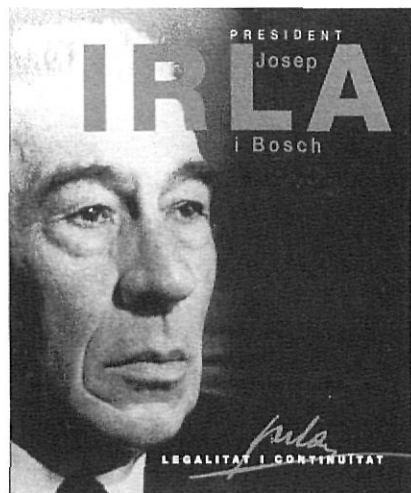
Per altra banda, la Generalitat va dedicar el mes d'abril un homenatge oficial a Josep Irla. El reconeixement va consistir en una jornada de caire acadèmic al Palau de la Generalitat, en la qual van intervenir Josep Maria Roig, historiador i biògraf d'Irla, i l'exsecretari del que fóra president català, Víctor Torre. L'actual president, Jordi Pujol, i el president del Parlament, Joan Rigol, també hi van participar.

Temps de Blay

Els olotins primer i els gironins després hem tingut l'ocasió d'acostar-nos de nou a l'obra de l'escultor modernista Miquel Blay (1866-1936), en una mostra que feia molta falta. «Miquel Blay, l'escultura del sentiment» ha estat l'aproximació honorada i amb voluntat d'anàlisi que l'obra de l'artista es mereixia, i que d'alguna manera restava pendent. La mostra reunia una gamma de peces molt diverses, des d'esbossos a obres acabades, des de guixos a bronzes, des del seu inici olotí fins a la seva obra llatinoamericana. El fet que es tractés d'un recull prou representatiu permetia resseguir l'evolució de la trajectòria de Blay i matisar el seu paper dins el modernisme català, i ahora mostrar el seu mètode de treball. Així mateix, ha estat l'ocasió d'editar un digne catàleg de la mostra, del qual es destaquen especialment les esplèndides fotografies de Marc Llimargas. Amb tant control de la llum com Blay en tenia dels volums, Llimargas ha treballat en la mateixa direcció que l'escultor, fins al punt que a les seves fotografies en blanc i negre no s'hi enyora la tercera dimensió.

Vist amb perspectiva, doncs, hom pot constatar que Miquel Blay tenia totes les de guanyar. Per començar, un envejable domini tècnic de les eines del seu ofici, però, per continuar, també la capacitat d'assimilar les formes franceses per a un públic que començava a mirar i emmirallar-se cara al nord. Així, va saber convertir-se en un Rodin amable d'ondines làngüides i goges pensaroses i, quan calia, en un forjador de mascles rotunds i monumentals, com a digne continuador del belga Meunier. S'entén perfectament el seu triomf i que tothom se'l volgués fer seu: fill predilecte d'Olot malgrat que n'havia marxat de jove; escultor català però establert successivament a París, Roma o Madrid; acollit pel cercle modernista però abjurant del darrer Rodin. També avui és temps de Blay, encara temps de Blay a pesar de tots els Picasos i Gargallos que van venir després. Eclèctics com som, retornar a Blay és com retornar al clos familiar després de veure món, i arrecerar-nos en el marbre manyac i en aquelles corbes vibrants i esborradisses, en els cossos tan blancs com els sentiments que expressen. Ja hi haurà temps, per a les aventures del futur.

Josep Pujol i Coll

Com a testimoni del reconeixement públic, van inaugurar un bust de Josep Irla al Pati dels Tarongers, al costat de les escultures de Prat de la Riba, Macià, Companys i Tarradellas.

El mateix dia de l'homenatge, el Museu d'Història de Catalunya va inaugurar una exposició divulgativa sobre la figura del polític guixolenc. La instal·lació, produïda conjuntament amb la Fundació Irla, es va poder veure a la Fontana d'Or de Girona. A la inauguració va assistir-hi el

conseller en cap del govern de la Generalitat, Artur Mas.

A còpia de moltes imatges —bé fotografies, bé pel·lícules que es passen en format de vídeo— pertanyents tant a la vida d'Irla com a la situació social i política de l'època, el muntatge apropiava al públic l'expresident català. L'exposició, titulada senzillament «Josep Irla. President de la Generalitat a l'exili», constava de quatre grans blocs, que tractaven, successivament, de l'entorn familiar on va créixer (del 1876 al 1904), la seva entrada en el món de la política a través de l'Ajuntament i la Diputació (període 1905-1930), la seva tasca de comissari delegat de la Generalitat a Girona i de president del Parlament, durant la República, i, finalment, la vida a l'exili, iniciada quan ja tenia 63 anys.

Ramon Esteban